

Dagmara Grzybowska
Szkoła Podstawowa, Gdynia

Od edukacji regionalnej do kompetencji interkulturowej w kształceniu obcojęzycznym

From Regional Education to Intercultural Competence in the Foreign Language Teaching

STRESZCZENIE

Im tematyka bliższa uczniowi, tym efekty nauki wyższe. Ta prosta prawda legła u podstaw stworzenia programu nauczania języka angielskiego dla II etapu kształcenia: *Program nauczania języka angielskiego dla klas IV–VI z elementami wiedzy o Gdyni, Polsce i Unii Europejskiej. Innowacja programowo-metodyczna*. Edukując regionalnie i poszerzając stopniowo tę wiedzę, umożliwiło się uczniowi pełniejsze zrozumienie znaczenia procesu integracji europejskiej. Wybór metody projektu połączony z nowoczesnymi technologiami wydał się być trafnym i doprowadził do realizacji zamierzonych celów. Pracę tą metodą program zakładał w każdym roku nauki.

SUMMARY

The closer the subject to the students, the higher learning effects. This simple truth underpins the creation of the English language curriculum: *English Curriculum for Grades 4 – 6 with the Elements of Knowledge of Gdynia, Poland and European Union. A Programme and Methodological Innovation*. Teaching students about the region, and gradually expanding their knowledge, made it possible for the students to better understand their own identity and the process of European integration. The choice of the project method modern technologies seemed to be attractive and motivating for students, and it helped us to achieve the adopted objectives. The curriculum assumes that such method of teaching shall be applied every year.

SŁOWA KLUCZOWE

edukacja regionalna, kompetencja interkulturowa, integracja europejska, języki obce

KEYWORDS

Regional education, intercultural competence, European integration, foreign languages

Wprowadzenie

Dynamicznie rozwijające się zjawiska społeczne typu globalizacja, wielokulturowość, ruchy migracyjne, cyfryzacja, media społecznościowe itp. mają wpływ na mentalność poszczególnych osób oraz społeczeństw także w odniesieniu do ojczyzny. Rodzi się stan niepokoju związanego z poczuciem tożsamości współczesnego człowieka, jego świadomością. Wobec zaistniałej sytuacji na nowo ważne staje się samookreślenie członka danej społeczności lokalnej, narodowej, obywatelskiej. Tożsamość stanowi pewną wartość, której brak powoduje zachwianie równowagi w skali społecznej lub jednostkowej¹. Świadomość narodowa jest trzonem tożsamości odnoszącej się do wspólnoty, w której żyje jednostka. Stanowi ten aspekt rzeczywistości, z którym się utożsamia i który jest dla niej ważny. Jest fundamentem świadomego uczestnictwa w rzeczywistości europejskiej.

Kształcenie świadomości narodowej w kształceniu obcojęzycznym jest ważne dla budowania tożsamości uczących się. Ten aspekt został ujęty w podstawie programowej dla szkół podstawowych opublikowanej w 2008 r.: „W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji”². Rozwijanie wśród uczniów otwartości, jak również wysokiego poziomu świadomości swoich własnych korzeni, wiedzie nie tylko do poznania języka obcego, ale również daje podstawy do współpracy międzykulturowej.

Świadomości narodowa a tożsamość

Zrozumienie innego obszaru kulturowego nie jest jednak osiągalne bez zrozumienia kultury kraju ojczystego. Relacja pomiędzy własnym a obcym polega także na pewnej zależności: kultura własna ma duży wpływ na kształtowanie poszczególnych poglądów dotyczących odmiennych kultur i odwrotnie³.

¹ E. Sołoma, *Tożsamość jednostki a zachowania społeczne na przykładzie funkcjonowania mniejszości etnicznych i emigranckich*, [w:] *Spoleczeństwo i kultura. Rozprawy*, red. M. Ofierska, Warszawa 1996.

² Podstawa programowa określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

³ J. Zator-Peljan, *Wpływ kultury własnej na postrzeganie innych obszarów kulturowych*, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 1, s. 34.

Im mocniejsza jest prymarna tożsamość nacjonalno-kulturowa jednostki, tym jej gotowość do przyjęcia dodatkowej tożsamości wzrasta. Zetknięcie z nowym, obcym językiem i odmienną kulturą prowadzi do porównań, nowych fenomenów kulturowych z tymi będącymi częścią naszej rodzimej kultury, a poprzez to do wyciągania wniosków, dokonywania tzw. odkryć kulturowych, jak i nierzadko do frustracji, braku pewności siebie oraz obaw związanych z utratą swojej własnej tożsamości kulturowej. Świadomość różnic występujących pomiędzy kulturą naszą a obcą pozwoli na bardziej dogłębne poznanie tej drugiej, to zaś będzie skutkowało nie utratą, lecz wręcz przeciwnie – wzmocnieniem własnej tożsamości kulturowej. Uznanie tożsamości innych jest jednak domeną osób posiadających silne poczucie własnej tożsamości społecznej, która podczas kontaktu z innością zostaje dodatkowo wzmocniona i wzbogacona⁴.

Pominięcie w kształceniu obcojęzycznym świadomości narodowej może prowadzić w konsekwencji do zjawiska zwanego infiltracją kulturową, czyli powolnym przenikaniem wpływami pochodzącymi z języka obcego i kultury. W dalszej kolejności infiltracja może przerodzić się w akulturację, a więc zjawisko „zderzenia dwóch kultur”, które ostatecznie doprowadzić może do zmiany wzorców kulturowych lub ich unifikacji⁵.

Edukacja regionalna

Celem edukacji regionalnej staje się powrót do źródeł, a jej treści związane są z krajobrazem, architekturą, kulturą materialną i duchową, językiem, historią, sztuką, miejscowymi legendami i obyczajowością. Wiedza ta z kolei determinuje kształtowanie odpowiednich postaw w edukacji wielokulturowej, albowiem znajomość swojej ojczyzny gwarantuje możliwość pełnego otwarcia się na „inność”. Odmienną kulturę możemy poznawać, mając utrwalone poczucie własnej tożsamości⁶.

Edukacja regionalna, inaczej edukacja lokalna lub środowiskowa, obejmuje wszelkie działania przekazujące wiedzę o „ojczyźnie prywatnej” i kształtuje więzi z nią, ze światem pierwotnego zakorzenienia. Wychodzi naprzeciw człowiekowi, kształtując umiejętność współżycia, współdziałania i ustawicznego zaangażowania w „małej ojczyźnie”, a jednocześnie zapewnia ciągłość

⁴ J. Mihułka, *Spotkania interkulturowe z perspektywy uczenia się języka obcego*, „Języki Obce w Szkole” 2013, nr 2, s. 61.

⁵ W. Wilczyńska, *O postawie otwartości kulturowej*, [w:] *Nauka języków obcych w dobie integracji europejskiej*, red. K. Karpińska-Szaj, Łask 2006.

⁶ J. Nikitorowicz, *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Warszawa 2009.

kulturową grupy poprzez wyposażenie w wiedzę, uwrażliwienie na wartości uniwersalne na podstawie więzi lokalnych. Istotą regionalizmu w dydaktyce szkolnej społeczności jest ukształtowanie w uczniach poczucia własnej tożsamości regionalnej, jak i postawy zaangażowania się w funkcjonowanie własnego środowiska i autentycznego otwarcia się na inne społeczności i kultury⁷.

Kompetencja interkulturowa w dydaktyce języków obcych

Badacze zajmujący się procesem kształcenia i wychowania podkreślają ogromną rolę nauki języków obcych w kształtowaniu postaw światopoglądowych, gdyż umożliwia ona komunikację pomiędzy przedstawicielami różnych kultur, zdobywanie wiedzy o kraju języka docelowego oraz poznanie jego kultury rozumianej jako całkowity wytwór człowieka w sferze materialnej, duchowej i symbolicznej. Tę, co człowiek nałożył niejako na zastane przez siebie środowisko naturalne⁸.

Zgodnie z założeniami podejścia interkulturowego w dydaktyce języków obcych, uczeniu się i nauczaniu powinna towarzyszyć świadomość wzajemnych związków pomiędzy komunikacją a kulturą (nie ma komunikacji bez kultury, nie ma kultury bez komunikacji), a tym samym wpływu różnic kulturowych na procesy komunikacyjne⁹. Tym samym kurs językowy rozwija nie tylko kompetencję lingwistyczną, ale także interkulturowe umiejętności komunikacyjne, czy nawet szerzej – kompetencję interkulturową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, umiejętność posługiwania się językiem obcym pozwala zdobywać wiedzę o realiach życia w kraju języka docelowego, o światopoglądach i mentalności przedstawicieli jego społeczeństwa, stąd kompetencję interkulturową należy rozumieć jako umiejętność porozumiewania się w języku obcym, znajomość dwóch kultur – własnej i kraju języka docelowego, a także zdolność ich porównania i znalezienia pomiędzy nimi podobieństw i różnic w celu uniknięcia konfliktów. To zaś stanowi priorytet w procesie kształcenia jednoczącej się Europy.

⁷ P. Petrykowski, *Edukacja regionalna. Problemy podstawowe i otwarte*, Toruń 2003.

⁸ W. Wilczyńska, *Czego potrzeba do udanej komunikacji*, [w:] *Dydaktyka języków obcych a kompetencja kulturowa i komunikacja interkulturowa*, red. M. Mackiewicz, Poznań 2005.

⁹ M. Mackiewicz, *Wiedza kulturowa i rozwój kompetencji interkulturowej jako cele i motywy uczących się języka niemieckiego*, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 3, s. 88.

Innowacja programowo metodyczna z języka angielskiego

Innowacja programowo-metodyczna z języka angielskiego zakładała:

- włączenie w realizację treści przewidzianych w podstawie programowej materiału językowego z zakresu wiedzy o Gdyni, Polsce i Unii Europejskiej;
- integrację wiedzy z historii, przyrody, informatyki;
- pracę metodą projektu, poszerzoną w klasie VI o zaprojektowanie pokazu multimedialnego;
- ścisłą współpracę z nauczycielami innych przedmiotów, zwłaszcza z nauczycielem informatyki, którego kierowanie techniczną stroną tworzenia pokazu multimedialnego jest nieodzowne.

Program był przewidziany przede wszystkim dla grup uczniów, którzy opanowali język angielski na poziomie zaawansowanym. Jakkolwiek po wprowadzeniu pewnych modyfikacji został również wykorzystany w grupach o mniejszym stopniu zaawansowania.

Cele i główne założenia innowacji obejmowały:

- poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie języka angielskiego;
- rozwijanie zainteresowań sprawami regionu;
- ukazanie znaczenia edukacji regionalnej w procesie integracji europejskiej;
- kształtowanie w uczniach postawy ciekawości świata, świadomości własnej;
- odrębności oraz tolerancji w odniesieniu do innych;
- przygotowanie uczniów do samodzielności w zdobywaniu wiedzy i wykorzystaniu jej w realizacji własnych celów;
- rozwijanie umiejętności pracy w zespole.

Główne założenia

W pierwszym roku wprowadzania innowacji program realizowany był w klasach IV, w następnych latach stopniowo w klasach V i VI.

Włączenie w realizację treści przewidzianych w podstawie programowej materiału językowego z zakresu wiedzy o Gdyni, Polsce i Unii Europejskiej odbywało się również stopniowo. W klasie IV zakres wymagań został poszerzony o treści i umiejętności wykraczające poza podstawę programową: czasownik z partykułą, słowa związane z pracą. W klasie V o treści z zakresu leksykalnego: o małe lecz ważne wynalazki, ważne odkrycia, ważnych odkrywców, życie naukowca, słynnego konstruktora bądź wynalazcy, przymiotniki opisujące osobowość, normy i zasady obowiązujące w szkole, zdrową żywność, dietę, określanie kierunków, wskazywanie drogi, kosmos, zwierzęta zagrożone, znane polskie muzea. Dodano ponadto zdania z operatorem *have/has + to*, zdania złożone

czasowe, zaimki zwrotne, przymiotniki z przedimkiem. W klasie VI zakres leksykalny został poszerzony o słowa związane z technologią i informatyką, znakami zodiaku, sposobami przygotowania żywności, twórców i ich dzieła, normy i zasady obowiązujące w różnych sportach, układ słoneczny, katastrofę ekologiczną, powstanie świata.

Zakres wymagań został dodatkowo poszerzony o treści związane z Gdynią (klasa IV): symbole Gdyni, nazwy geograficzne dotyczące Gdyni i Pomorza, ludzie zasłużeni dla Gdyni, szkoła ucznia, słynne gdyńskie budynki i zabytki, gdyńskie ulice i dzielnice (przewodnik), angielskie słowa w moim mieście, gdyńskie muzea, gdyńskie festiwale/święta, atrakcje turystyczne w Gdyni. Dalej o treści związane z Polską (klasa V): Polska i jej sąsiedzi, symbole narodowe Polski, a więc hymn, godło, flaga, sławni Polacy, bożonarodzeniowe potrawy w polskiej tradycji, najsłynniejsze polskie zabytki, popularne sporty, polskie miasta, słynne polskie festiwale/święta, znane polskie muzea, atrakcje turystyczne w kraju ucznia. Na końcu treści związane z Unią Europejską (klasa VI): nazwy państw należących do Unii Europejskiej, nazwy narodowości członków UE, symbole UE; hymn, flaga, motto, model typowego Europejczyka, słynnych Europejczyków, stroje narodowe, słynne europejskie budynki i zabytki, europejskie państwa, stolice i miasta, słynne europejskie festiwale/święta, atrakcje turystyczne w Europie.

W klasie IV zrealizowano tematy dotyczące Gdyni w języku angielskim:

- postaci zasłużone dla Gdyni (dowolna dziedzina);
- atrakcje turystyczne Gdyni;
- zabytki Gdyni;
- moja szkoła;
- wakacje w Gdyni – opis miejsc.

W klasie V zrealizowano tematy dotyczące Polski w języku angielskim:

- mój ulubiony polski sportowiec;
- typowe polskie jedzenie;
- polskie miasta – opis miejsc;
- znana osoba z mojego kraju.
- opis miejsca lub budynku w Polsce;
- polski naukowiec;
- moja ulubiona polska gwiazda estrady;
- wakacje w Polsce – opis miejsc;
- słynne atrakcje turystyczne w Polsce;
- po Polsce – trasa ciekawych miejsc.
- W klasie VI zrealizowano tematy dotyczące Unii Europejskiej:
- państwa i miasta w Unii Europejskiej;
- pocztówki z wybranych europejskich stolicy;

- słynny naukowiec pochodzący z Unii Europejskiej;
- słynne postaci pochodzące z Unii Europejskiej (dowolna dziedzina);
- recenzja książki autora pochodzącego z Unii Europejskiej;
- ciekawa podróż po Unii Europejskiej;
- znane budynki w Unii Europejskiej;
- największe atrakcje w wybranych państwach Unii Europejskiej;
- moje niezapomniane europejskie wakacje;
- historia Unii Europejskiej.

Metoda projektu

W realizacji innowacji o Gdyni, Polsce i Unii Europejskiej najczęściej była używana metoda projektu, gdzie zaplanowane i koordynowane przez nauczyciela, a realizowane samodzielnie przez uczniów, zadanie albo cykl zadań były powiązane celem i treścią programu nauczania. Projekty pogłębiały szkolną edukację, wiązały się z programem, a zarazem odpowiadały zainteresowaniom uczniów, łączyły sensowną działalność praktyczną z pracą umysłową. Niezbędnymi elementami projektu były:

- wyraźne cele, ustalane wspólnie z uczniami;
- prawidłowa i jasna instrukcja zawierająca: temat, metody pracy, terminy;
- zrozumiałe kryteria oceniania;
- nawiązanie do znanych uczniom sytuacji;
- łączenie treści edukacyjnych z różnych dziedzin, interdyscyplinarność;
- równoczesne zdobywanie wiedzy i umiejętności;
- podział odpowiedzialności;
- praca zespołowa, ale też indywidualna;
- rezultaty pracy prezentowane publicznie.

Zastosowanie metody projektowej na zajęciach języka angielskiego miało na celu utrwalenie wcześniej poznanych słów i struktur oraz opracowanie nowych zagadnień. Dodatkowo praca projektowa rozwijała umiejętność pracy z innymi, gdyż niejednokrotnie opierała się na pracy grupowej lub w parach. W pierwszej fazie projektu uczniowie sami lub z pomocą nauczyciela rozdzielali zadania zgodnie ze swoimi umiejętnościami, przejmując odpowiedzialność za własne działania. Druga faza to indywidualna lub zespołowa praca nad projektem (mogła odbyć się poza klasą). Trzecia faza to przygotowanie prezentacji, np. w formie plakatu, prezentacji multimedialnej, broszury, portfolio z dokumentacją, mapami, szkicami itp. oraz omówienie pracy w języku angielskim. Ekspozycja wspólnej pracy uczniów dodała im wiary we własne umiejętności i możliwości.

Uczniowie w każdym roku pracowali metodą projektu. Jej uwieńczeniem był pokaz multimedialny przygotowany przez uczniów klasy VI. Ta metoda najefektywniej rozwijała kreatywność uczniów, dała im duże możliwości praktycznego wykorzystania i zaprezentowania umiejętności na materiale bliskim uczniowi. Tematyka (do wyboru dla ucznia) była związana właśnie z Gdynią, Polską i Unią Europejską.

Przykładowe projekty realizowane w ramach innowacji

Celem projektu pt. *Moja interesująca podróż po krajach Unii Europejskiej* było wykonanie prezentacji multimedialnej. Brali w nim udział uczniowie klasy VI a1 oraz VI b1. Razem: 27 uczniów. Zadaniem ich było:

- określenie ilości państw należących do Unii Europejskiej;
- wyszukanie informacji o roku przystąpienia państw w UE;
- przygotowanie kolorowych flag, stworzenie gazetki szkolnej;
- zbieranie informacji o atrakcjach turystycznych państw UE;
- opracowanie zdobytych materiałów z wykorzystaniem edytora tekstu, edytora graficznego;
- wykorzystanie przygotowanych materiałów do utworzenia prezentacji multimedialnej (praca w programie PowerPoint);
- dołączenie swoich prac na stronę www.polandpoland.com.

Celem projektu pt. *Sławni Polacy* było wykonanie przez uczniów klas V albumu prezentującego wybrane wynalazki i ich twórców, które są sukcesem cywilizacji. W projekcie brało udział 14 uczniów klasy V. Zadaniem ich było:

- wyjaśnienie, czym jest „wynalazek”;
- zaprojektowanie i utworzenie strony tytułowej albumu;
- wybranie wynalazków;
- zbieranie informacji o wynalazkach i ich twórcach;
- opracowanie zdobytych materiałów wykorzystując edytor tekstu, edytor graficzny;
- wydrukowanie opracowanych przez siebie materiałów;
- złożenie albumu w całość.

Celem projektu *W siedem dni po Polsce* było wykonanie albumu prezentującego wybrane przez uczniów klas V trasy wycieczek po Polsce. W projekcie brało udział 14 uczniów klasy V, uczniowie pracowali w parach. Zadaniem ich było:

- zaprojektowanie i utworzenie strony tytułowej albumu;
- wybranie ciekawej trasy do zwiedzania Polski;
- zbieranie informacji o atrakcjach turystycznych, zabytkach, regionie;
- opracowanie zdobytych materiałów wykorzystując edytor tekstu, edytor graficzny;

- wydrukowanie opracowanych przez siebie materiałów;
- złożenie albumu w całość.

Ewaluacja innowacji

Uczniowie klasy VI a, VI b i VI c dokonali wyboru tematu, w ramach którego zobowiązani byli napisać pracę pisemną w języku angielskim. Praca została oceniona przez nauczycieli anglistów według następujących kryteriów: kryterium objętości – 1 pkt, realizacja tematu – 4 pkt, poprawność gramatyczna – 2 pkt (3 błędy – minus 1 pkt, 6 błędów minus 2 pkt), poprawność zapisu – 1 pkt (3 błędy dopuszczalne), zastosowanie wymaganych środków językowych – 1 pkt, estetyka pracy – 1 pkt, razem – 10 pkt.

Praca projektowa (prezentacji multimedialna) oceniana była na podstawie arkusza oceny, skala punktowa zastosowana w arkuszu wyrażana była stopniem w skali od 1 do 6.

Tabela 1. Punkty i oceniane etapy realizacji projektu z przedmiotu informatyka

Etapy realizacji projektu podlegające ocenie z przedmiotu informatyka	Możliwe punkty do uzyskania
Opracowanie zebranego materiału za pomocą komputera:	
Korzystanie z edytora tekstu, programu graficznego, programu do prezentacji multimedialnej	0-2
Estetyka wykonania	0-2
Przygotowanie prezentacji w wyznaczonym czasie	0-1
Jakość pracy:	
Systematyczność pracy	0-2
Współpraca w grupie	0-2
Prezentacja projektu	0-2
Samooceena ucznia	0-2

Uczeń w zespole mógł uzyskać maks. 13 punktów. Przy wystawieniu oceny za projekt, punkty zamieniane były na oceny:

13-12 pkt. – ocena 6

11-10 pkt. – ocena 5

9-7 pkt. – ocena 4

6-4 pkt. – ocena 3

3-2 pkt. – ocena 2

0-1 pkt. – ocena 1

Następnie uczniowie stworzyli indywidualnie prezentację multimedialną na lekcji informatyki w oparciu o wcześniej przygotowany i oceniony tekst przez nauczycieli anglistów. Prezentacje multimedialne ocenione zostały przez nauczyciela informatyki. Po zakończeniu projektu uczniowie wypełnili anonimowe ankiety według wzoru:

KARTA EWALUACJI PROJEKTU

TYTUŁ PRACY:

	Tak	Nie	Częściowo
Czy zainteresował Cię temat projektu?			
Czy chętnie zaangażowałeś się w pracę?			
Czy wszystko udało Ci się zrealizować?			
Czy napotkałeś trudności w realizacji projektu?			
Czy chciałbyś wziąć jeszcze raz udział w podobnym projekcie?			
Czy odpowiada Ci taka metoda pracy?			

Tabela 2. Ocena trafności wyboru metody pracy w innowacji (N=53)

Inne uwagi lub wnioski:

	Tak	Nie	Częściowo	Tak - %	Nie - %	Częściowo - %
Czy zainteresowały Cię temat projektu?	42	3	7	79,25	7,55	13,21
Czy chętnie zaangażowałeś(łaś) się w pracę na lekcji?	39	2	12	73,58	3,77	22,64
Czy wszystko udało Ci się zrealizować?	39	2	12	73,58	3,77	22,64

	Tak	Nie	Częściowo	Tak – %	Nie – %	Częściowo – %
Czy napotkałeś(łaś) na trudności w wykonywaniu poszczególnych zadań?	11	31	11	20,75	58,49	20,75
Czy chciałbyś jeszcze raz wziąć udział w podobnym projekcie?	45	2	6	84,91	3,77	11,32
Czy odpowiada Ci taka metoda pracy?	43	4	6	81,13	7,55	11,32

Analiza anonimowych ankiet przeprowadzonych wśród 53 uczniów obrazuje trafność w wyborze metody pracy w innowacji oraz duży zakres umiejętności informatycznych u dzieci.

Wnioski:

- Tematy projektów dotyczących Gdyni, Polski i Unii Europejskiej spotkały się z dużym zainteresowaniem uczniów. Przeważały projekty związane z Gdynią i Polską.
- Uczniowie poszerzyli zakres słownictwa o słowa związane z regionem i Polską, zwłaszcza o nazwy własne.
- Uczniowie chętnie angażowali się w pracę, metoda projektu rozwijała w nich umiejętność pracy indywidualnej, pracy w grupach i parach.
- Połączenie metody projektu z nowoczesnymi technologiami rozwinęło wśród uczniów umiejętność korzystania z informacji, czytania, pisania, wykorzystywania wiedzy w praktyce i rozumowania, co wpłynęło na wszechstronny rozwój intelektualny ucznia. Uczniowie utrwalali w praktyce konieczności podania źródła informacji, z której korzystali, przestrzegali praw autorskich, utrwalali prawidłowy zapis adresu stron www.
- Dodatkową utrwalaną umiejętnością jest kopiowanie pliku na nośnik zewnętrzny i wydruk lub przygotowanie z zebranego materiału prezentacji multimedialnej.

Przykładowy scenariusz zajęć dotyczący zagadnień związanych z Polską w języku angielskim (do realizacji po uprzednim wprowadzeniu odpowiedniego słownictwa).

I. Dopasuj nazwiska do opisów:

**Irena Szewińska Dariusz Michalczewski Zbigniew Boniek
Robert Korzeniowski Kazimierz Deyna Adam Małysz Andrzej Gołota**

1. A famous Polish runner. Between 1964 and 1980 she participated in five Olympic Games, winning seven medals, three of them gold. She also broke six world records and was the first woman to hold world records at 100m, 200m and 400m at the same time.
.....

2. The most famous Polish heavyweight boxer. An impressive career as an amateur in Europe (111 wins) culminated in a bronze medal at the 1988 Olympics. As a professional boxer, he won with the best.

3. A ski jumper, and the most famous Polish sportsmen of today. He is known for his spectacular success at the prestige Tournament of Four ski jumps. Later came the triumphs in Salt Lake City, Sporo, Willingen, Falun, Trondheim well as in Holmenkolen. He set a new record for Poland in Polanica – 218.5 m, and then he received the Crystal Ball for becoming World Champion.
.....

4. He was the best Polish football player in history. He was nicknamed “Rogal” (croissant), so called by his team mates because his shots looked like croissants. His life was just like his shots – unforeseeable.....

5. The best walker in the world, he won 4 gold medals at the Olympics (Atlanta, Sydney and Athens).
.....

6. One of the most talented Polish footballers, debuting on the Polish national team at the age of 20, an effective goal scorer (24 goals in 80 matches), has played for Italian football teams such as Juventus Torino and AS Roma. Today the president of the Polish Football Association

7. A remarkably successful boxing champion of recent years, born in Gdańsk. His aggressive style earned him the nickname “The Tiger”.

II. Read again and decide if the sentences are true (T), false (F).

Then correct the false sentences.

1. The best Polish walker in the world won 3 gold medals at the Olympics. T F
2. Zbigniew Boniek has played for Italian football teams. T F
3. "The Tiger" is the nickname of Andrzej Gołota T F
4. The best Polish runner participated in five Olympic Games T F
5. Adam Małysz received the Crystal Medal for becoming World Champion T F

III. Pracując on- line uzupełnij informacje w tabelce (Lekcja 2)

Student's worksheet	Topic: My favourite sportsman
Sportsman name	
Date of birth	
Where he/she lives	
Education	
Family, friends	
Successes in sport	
Hobbies/interests	
How he/she looks like	
Latest information about the sportsman	

IV. Tell your classmates about your favourite Polish sportsman.

Podsumowanie

Efektom prowadzonych zajęć było przygotowanie uczniów do samodzielności w procesie nabywania umiejętności językowych poprzez ukazywanie im najbardziej efektywnych technik uczenia się, rozwinięcie w uczniach poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości językowe, wdrożenie do obiektywnej samooceny i budowanie motywacji do nauki języka obcego poprzez dodatkowe źródła informacji i materiały na temat swojego kraju oraz krajów Unii Europejskiej, rozwinięcie w uczniach postawy ciekawości, otwartości i tolerancji wobec mieszkańców innych państw poprzez dokładniejsze poznanie własnego kraju, ukazanie znaczenia edukacji regionalnej w procesie integracji europejskiej. Wykorzystanie komputera i powiązanie z praktycznym zastosowaniem języka angielskiego spowodowały, że uczniowie zrozumieli potrzebę dalszego kształcenia i samokształcenia w tym zakresie. Nie zabrakło też informacji dotyczących zagrożeń i pułapek, z którymi mogą się spotkać na stronach internetowych, oraz bezpiecznych technik korzystania z komputera.

Bibliografia

Abbs, B., Freebairn, I., i Sapiejewska, D., *Sky High 1, Sky High 2 Sky High 3*, Pearson Education Limited, Edinburgh 2009.

Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie, Rada Europy, Warszawa 2013.

Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Warszawa 2002.

Komorowska H., *O programach prawie wszystko*, Warszawa 1999.

Mackiewicz M., *Wiedza kulturowa i rozwój kompetencji interkulturowej jako cele i motywy uczących się języka niemieckiego*, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 3, s. 88.

Mihułka J., *Spotkania interkulturowe z perspektywy uczenia się języka obcego*, „Języki Obce w Szkole” 2013, nr 2, s. 61.

Nikitorowicz J., *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Warszawa 2009.

Petrykowski P., *Edukacja regionalna. Problemy podstawowe i otwarte*, Toruń 2003.

Podstawa programowa określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Podstawa programowa z komentarzami, t. 3, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa 2009.

Sołoma E., *Tożsamość jednostki a zachowania społeczne na przykładzie funkcjonowania mniejszości etnicznych i emigranckich*, [w:] *Społeczeństwo i kultura. Rozprawy*, red. M. Oficerska, Warszawa 1996.

Wilczyńska W., *Czego potrzeba do udanej komunikacji*, [w:] *Dydaktyka języków obcych a kompetencja kulturowa i komunikacja interkulturowa*, red. M. Mackiewicz, Poznań 2005.

Wilczyńska W., *O postawie otwartości kulturowej*, [w:] *Nauka języków obcych w dobie integracji europejskiej*, red. K. Karpińska-Szaj, Łask 2006.

Zator-Peljan J., *Wpływ kultury własnej na postrzeganie innych obszarów kulturowych*, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 1, s.34.

Źródła internetowe

www.staypoland.com